

FAQ – Stöd för lärande och åskådningsämnen inom den grundläggande utbildningen

2.10.2026

Innehåll

1	Beaktas hemundervisningselever i de uppgifter som samlas in om administrativa klasser, smågrupper och specialklasser eller beaktas de inte alls?	1
2	Elever i tilläggsumundervisning för förberedande undervisning inom den grundläggande utbildningen	1
3	Anges lärarna i den förberedande klassen i de uppgifter som samlas in om undervisningspersonalen?	1
4	Sjukhuskolor	2
5	Antalet speciallärare och specialklasslärare	2
6	Beräkning av antalet smågrupper	2
7	Vår skola är en specialskola där alla klasser är specialklasser	3
8	Lärare som undervisar mindre än 50 procent av sin arbetstid	4
9	Flex-klasser	4
10	Lokala tidsbegränsade lösningar för gruppering av elever	5
11	Elever i undervisningsgrupper med blandade årskurser	5

1 Beaktas hemundervisningselever i de uppgifter som samlas in om administrativa klasser, smågrupper och specialklasser eller beaktas de inte alls?

Elever i hemundervisning beaktas inte vid beräkningen, och de borde inte heller vara inskrivna i någon administrativ klass; lagstiftningen känner inte till en sådan situation. Kommunen är inte ansvarig utbildningsanordnare för undervisningen av sådana elever för vilka vårdnadshavaren har meddelat att de deltar i hemundervisning. Kommunen är därför inte skyldig att ordna stöd för lärande och skolgång för eleverna och dessa elever ingår därför inte i statistikuppgifter som samlas in om smågrupper och specialklasser.

Utbildningsstyrelsen beskriver hemundervisningen närmare på sin webbplats

(<https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/hemundervisning>)

Kommunen är inte skyldig att för läropliktiga som deltar i hemundervisning ordna sådan service eller sådana förmåner som en elev som deltar i den grundläggande utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning har rätt till, såsom undervisning, stöd för lärande och skolgång, avgiftsfria läromedel, arbetsredskap och arbetsmaterial, elevvård, avgiftsfria skolmåltider eller skolskjutsar.

Särskilda undervisningsarrangemang gäller endast dem som går i skola. En elev som studerar hemma med vårdnadshavarens beslut kan inte till exempel befrias från studier i ett gemensamt ämne som ingår i den grundläggande utbildningens lärokurs.

2 Elever i tilläggsundervisning för förberedande undervisning inom den grundläggande utbildningen

Tilläggsundervisning för förberedande undervisning inom den grundläggande utbildningen kan ordnas efter den förberedande undervisningen för invandrare före den grundläggande utbildningen. Elever i tilläggsundervisning för den förberedande undervisningen är elever inom den grundläggande utbildningen och anges i siffrorna i denna datainsamling.

3 Anges lärarna i den förberedande klassen i de uppgifter som samlas in om undervisningspersonalen?

Elever i förberedande undervisning ingår inte i datainsamlingen (utom de som deltar i inkluderande undervisning huvudsakligen i grupper inom den grundläggande

utbildningen). På denna grund kan också lärare i den förberedande klassen uteslutas från datainsamlingen.

4 Sjukhuskolor

I den här datainsamlingen beaktar varje skola i elevantalen de elever som har ett beslut om antagning som elev i skolan i fråga. En elev anges som elev i den egna närskolan också då han eller hon på statistikföringsdagen deltar i en period av sjukhusundervisning. Detta gäller oberoende av periodens längd.

Den skola som ansvarar för sjukhusundervisningen anger alla grupper/klasser inom sjukhusundervisningen. De ska dock ange 0 som elevantal för dessa grupper, eftersom eleverna inte är elever i skolan i fråga.

5 Antalet speciallärare och specialklasslärare

Antalet **speciallärare** frågas i punkterna 9c (alla) och 9e (behöriga). I dessa siffror inräknas inte specialklasslärare. När det gäller de personer som angetts i punkt 9c som verkar som speciallärare räknas bara de som är behöriga med i punkt 9e, dvs. det senare talet (delpopulationen) kan inte vara större än det första.

Antalet **specialklasslärare** frågas separat i punkterna 9d (alla) och 9f (behöriga). När det gäller personer som angetts som specialklasslärare i punkt 9d räknas på motsvarande sätt med bara behöriga i punkt 9f, dvs. det senare talet (delpopulationen) kan inte vara större än det första.

6 Beräkning av antalet smågrupper

Med smågrupp avses i den här datainsamlingen smågruppsundervisning på deltid eller heltid med anknytning till elevspecifika stödåtgärder. Antalet smågrupper beräknas enligt de smågrupper som finns i speciallärarens eller specialklasslärarens schema. Med smågrupp avses en grupp som träffas regelbundet och som verkar minst en termin. Med smågrupper avses inte flexibelt bildade mindre grupper som är tillfälliga eller som har bildats för olika gruppsspecifika stödformer.

Uppgifterna specificeras indelat enligt årskurserna 1–6 och 7–9. OBS! Smågrupper med elever från årskurserna 1–9 anges enligt majoriteten av eleverna antingen i smågrupper i årskurserna 1–6 eller 7–9.

Antalen anges enligt situationen per statistikföringsdagen 20.9.2026. Uppgifterna i frågan används för att beräkna den genomsnittliga storleken på smågrupperna.

Exempel på beräkning av smågrupper:

Exempel 1) En speciallärare har i sitt schema fem undervisningstimmar på deltid inom smågruppsundervisning per vecka. I dessa timmar för smågrupper deltar elever enligt sina stödbehov. Det kan vara fråga om undervisning i matematik, engelska, koncentrationssvårigheter med anknytning till alla läroämnena eller avsaknad av studiestrategier. Samma speciallärare ger denna undervisning i smågruppen, även om målen och innehållen varierar i enlighet med elevernas planer för genomförande av stödet. Denna smågrupp anges som en smågrupp.

Exempel 2) En speciallärare har reserverade undervisningstimmar för en smågrupp i matematik och en smågrupp i finska. För dessa grupper grundar sig den undervisning som specialläraren ger delvis i smågrupp på varje elevs beslut om stöd och den elevspecifika stödåtgärden "Undervisning som ges av en speciallärare delvis i smågrupp" som fastställts i beslutet. Dessa smågrupper räknas som två separata smågrupper.

Exempel 3) En specialklasslärare har i sitt schema en undervisningstimme i svenska som ges av specialklasslärare i smågrupp. Specialklassläraren är ansvarig för gruppens undervisning och utvärdering. För varje elev i smågruppen har det i beslutet om stöd fastställts den elevspecifika stödåtgärden "Undervisning som ges av specialklasslärare i smågrupp" i svenska. Denna smågrupp räknas i den här datainsamlingen som en smågrupp.

Exempel på en situation där det inte är fråga om en smågrupp som avses i denna datainsamling: En speciallärare har tre (3) lektioner reserverade i sitt schema för den gruppsspecifika stödformen "Undervisning som ges av speciallärare i samband med annan undervisning". Den gruppsspecifika stödformen är gemensamt resurslagd för klasserna 3A, 3B och 3C. Stödet genomförs under de lektioner i engelska som enligt schemat är förlagda till samma tid och ges flexibelt i en mindre grupp som bildas av elever från de olika klasserna. Här är det inte fråga om en sådan smågrupp som avses i denna datainsamling.

7 Vår skola är en specialskola där alla klasser är specialklasser

Vi har klasser med både elever i årskurserna 1–6 och elever i årskurserna 7–9. Detta är ofta fallet särskilt i undervisningen av de gravast funktionsnedsatta. Ska klassen anges i den grupp där majoriteten av eleverna hör hemma, eller hur ska man gå till väga?

Svar:

Ange klassen i den grupp där majoriteten av eleverna finns, dvs. beroende på om det finns fler lågstadie- eller högstadieelever.

8 Lärare som undervisar mindre än 50 procent av sin arbetstid

Räknas också lärare som arbetar med mindre än 50 procents arbetstid med och var går gränsen? Vi har en lärare som endast undervisar 2 timmar i veckan och vars anställningsprocent i hela kommunen är 8,7. Räknas läraren ändå med i antalet undervisande personal? Läraren undervisar i ortodox religion, och vi har inte större behov av sådan undervisning.

Räknas även en undervisande rektor med här?

Svar:

Personer som undervisar mindre än 50 procent av sin arbetstid räknas inte med i denna datainsamling.

9 Flex-klasser

Hur ska elever i en klass inom flexibel grundläggande utbildning (Flex-klass) anges i denna datainsamling i november? Såvitt jag förstår är det inte en specialklass, eftersom eleverna vanligtvis tillhör den allmänna undervisningen. Skolan har dock anställt specialklasslärare som Flex-lärare, vilket har gjort att klassen upplevts som en slags specialklass. Under vilken kategori ska jag ange Flex-klasserna?

Svar:

Flex-klasser räknas inte som specialklasser i den här datainsamlingen. Flexen beaktas i punkterna 7a och 7b.

I vilken punkt anges denna Flex-lärare? Läraren har behörighet som specialklasslärare, men enligt min uppfattning arbetar han eller hon inte som specialklasslärare. Kan denna Flex-lärare anges bland dem som sköter speciallärouppgifter eller räknas han eller hon till lärarna inom den allmänna undervisningen?

Svar:

Flex-lärarna räknas i den här datainsamlingen till punkt 9a. Ur datainsamlingens perspektiv beaktas den uppgift som läraren är anställd att utföra. I punkterna 9c–f ska endast personer som uttryckligen arbetar som speciallärare eller specialklasslärare räknas med.

10 Lokala tidsbegränsade lösningar för gruppering av elever

För lokala tidsbegränsade eller tillfälliga lösningar för gruppering av elever fattas inga beslut om elevantagning. Eftersom varje skola i denna datainsamling beaktar i elevantalet de elever för vilka ett beslut om elevantagning till den aktuella skolan har fattats, anges statistikuppgifterna via elevens egen närskola.

11 Elever i undervisningsgrupper med blandade årskurser

I den här datainsamlingen specificeras antalet administrativa klasser och smågrupper samt elevantalet i specialklasser indelat enligt årskurserna 1–6 och 7–9. Om er skola har undervisningsgrupper där elever från både lågstadiet och högstadiet ingår, ska sådana klasser anges enligt det var majoriteten av eleverna finns, det vill säga antingen lågstadiet eller högstadiet. Elevantalet i specialklasserna anges också i detta fall enligt det faktiska elevantalet.